

'חשבונות ממנה ייפוי כוח מתמשך' – מסמך הבנות ולונטרי שמטרתו הקלת ההתמודדות הפיננסית של אנשים שערכו ייפוי כוח מתמשך שנכנס לתוקף ושל מיופי הכוח שמונו להם

מסמך זה גובש בשיתוף איגוד הבנקים, האפוטרופוס הכללי ובנק ישראל

מועד פרסום :

הקדמה

במסגרת תיקון 18 לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות שהתקבל בשנת 2016, נקבעו מספר חלופות לאפוטרופסות, שמטרתן להקטין את הפגיעה באוטונומיה של האדם. אחת מהן היא ייפוי כוח מתמשך, שהוא כלי משפטי המאפשר תכנון עתידי לאדם בעודו כשיר. מדובר במסמך שאדם עורך אצל עו"ד שעבר הכשרה מתאימה, ובו הוא קובע מי ינהל את ענייניו כאשר יהיה בלתי כשיר, ובאיזה אופן. במסמך זה ניתן להתייחס הן לעניינים רכושיים, והן לעניינים אישיים ורפואיים. המסמך מופקד אצל האפוטרופוס הכללי, ונכנס לתוקף כאשר האדם שערך אותו הופך בלתי כשיר. ככלל, השימוש בכלי זה אינו מחייב פנייה לביהמ"ש (פרט לסייגים הקבועים בחוק), והוא מאפשר למיופה הכוח חופש פעולה, בכפוף להוראות שנקבעו בייפוי הכוח עצמו ופרט למקרים הקבועים בחוק. תפקידו של מיופה הכוח הוא מורכב. מדובר לרוב בקרוב משפחה, או באדם אחר הקרוב לממנה, אשר הממנה מסמיך אותו לטפל בענייניו, וזאת לאור יחסי האמון השוררים ביניהם. עד היום הופקדו אצל האפוטרופוס הכללי כ-57,000 ייפויי כוח מתמשכים, ונכנסו לתוקף כ-1,700 מתוכם.

כאמור, מיופה הכוח הוא אדם קרוב לממנה (בדרך כלל בן משפחה), אשר נדרש לטפל בענייניו עקב שינוי במצבו שבעקבותיו הפך להיות אדם שאינו "מבין בדבר", כהגדרת החוק, כלומר אינו כשיר לקבל החלטות בתחומים שבהם עוסק ייפוי הכוח המתמשך. ייפוי הכוח נכנס לתוקף לאחר שמיופה הכוח מסר לאפוטרופוס הכללי הצהרה כי התקיימו התנאים לכניסת ייפוי הכוח לתוקף, בהתאם להוראות החוק.

מתוך הבנת הרגישות המיוחדת של אוכלוסייה זו, והקשיים הקיימים בניהול חשבונות של ממנים בייפוי כוח מתמשך, הוחלט לגבש מסמך זה. מטרת המסמך היא להגן על האינטרסים של הממנים, וכן לסייע למיופי הכוח בביצוע תפקידם ולהבהיר להם מהן הדרישות והמגבלות בהתנהלות בחשבונות הממנה.

המסמך כולל הוראות אחידות וברורות באשר לניהול חשבונות ממנה, אשר עתידות לשרת את הממנה, את מיופה הכוח, את עורכי הדין העורכים את ייפוי הכוח המתמשך ואת התאגידים הבנקאיים. מסמך זה גובש בשיתוף עם איגוד הבנקים, האפוטרופוס הכללי, ובנק ישראל ומופץ כעת להערות הציבור.

המערכת הבנקאית רואה חשיבות רבה בהעמקת הסיוע ושיפור התנהלותה מול אוכלוסייה זו, ותמשיך ותפעל ככל יכולתה לתת מענה לצרכיה, בכפוף לכל דין.

מסמך ההבנות רלוונטי לשלב שלאחר הכניסה לתוקף של ייפוי הכוח המתמשך ביחס לחלק העוסק בעניינים רכושיים.

פרק א - כללי

הגדרות

1. במסמך זה -
"העתק מאושר" של ייפוי כוח מתמשך – עותק מקורי מקוון של ייפוי הכוח המתמשך שהוגש לאפוטרופוס הכללי במערכת המקוונת, שעליו מוטבעת חותמת אישור ההפקדה של האפוטרופוס הכללי;
"חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות" או "החוק" – חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, התשכ"ב-1962;
"חשבון" – חשבון בנק, לרבות כספת;
"חשבון משותף" – חשבון בנק בבעלות מספר שותפים, אשר לפחות אחד מהם הוא ממנה בייפוי כוח מתמשך;
"לקוח" – כהגדרתו בסעיף 1 לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981;
"ממנה" – אדם שערך ייפוי כוח מתמשך, כהגדרתו בסעיף 32א לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות;
"מיופה כוח" – אדם שמונה כמיופה כוח בייפוי כוח מתמשך שנכנס לתוקף והוא בין היתר בעניינים רכושיים, והכל כמשמעותו בחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות;
"צו איסור הלבנת הון" - צו איסור הלבנת הון ומימון טרור), התשס"א-2001;
"שירות" - כל שירות שנותן תאגיד בנקאי בתחומי פעולתו, כמשמעותו בסעיף 10 לחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981;
"שירותי בנקאות בתקשורת" – כהגדרתם בהוראות ניהול בנקאי תקין מס' 367;
"תאגיד בנקאי" – כהגדרתו בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981.

כללי

2. כל פעולה בחשבון ממנה בכלל, ובפרט בהתאם למפורט במסמך זה, כפופה להוראות הדין, לאסדרה הרלוונטית, למדיניות התאגיד הבנקאי ושיקול דעתו ולתנאי חשבון הבנק.

חשבון משותף

3. ההבנות במסמך יחולו גם על חשבון משותף, אלא אם נכתב אחרת.

פרק ב – איתור חשבונות, סימון חשבון כחשבון ממנה בייפוי כוח מתמשך, הסדרת פעילות בחשבון

הממנה ופתיחת חשבון ממנה חדש

איתור חשבונות

4. (א) בקשת מיופה כוח לקבל מידע אודות קיום חשבונות בנק בבעלות הממנה וחשבונות נאמנות שהממנה הוא נהנה בהם (להלן – בקשה לאיתור), תופנה לגורם בתאגיד הבנקאי כמפורט בתוספת הראשונה.

(ב) בקשה לאיתור תועבר לתאגיד הבנקאי בצירוף המסמכים הבאים :

(1) העתק מאושר של ייפוי הכוח המתמשך בצירוף אישור האפוטרופוס הכללי על כניסת ייפוי הכוח לתוקף ;

(2) מסמכים מזהים של מיופה הכוח.

(ג) בבקשה לאיתור יציין מיופה הכוח את פרטי ההתקשרות שלו, לרבות מספר טלפון נייד, דואר אלקטרוני וכתובת מלאה למשלוח דואר.

(ד) הומצאו המסמכים כאמור בסעיפים קטנים (ב)-(ג) להנחת דעתו של התאגיד הבנקאי, ישיב התאגיד הבנקאי למיופה הכוח אודות קיום חשבונות בתאגיד הבנקאי בבעלות הממנה וכן חשבונות נאמנות שהממנה הוא נהנה בהם, כשבתשובתו יופיעו מספר החשבון ומספר הסניף שבו מתנהל חשבון בבעלות הממנה, ולגבי חשבונות נאמנות יצוינו פרטי הנאמן בלבד ; התאגיד הבנקאי ישלח למיופה הכוח תשובה לבקשה לאיתור אף אם לא אותרו חשבונות בבעלות הממנה כלל או אם הממנה נדרש להעביר מסמכים נוספים לטובת ביצוע האיתור ; תשובת התאגיד הבנקאי לבקשה לאיתור תישלח בתוך שלושים ימי עסקים מיום קבלת הבקשה.

סימון חשבון כחשבון ממנה בייפוי כוח מתמשך

5. (א) הוצגו לתאגיד הבנקאי מסמכים לאיתור חשבונות כאמור בסעיף 4 וישנם חשבונות בבעלות הממנה בתאגיד הבנקאי, יסמן התאגיד הבנקאי את כלל חשבונות הממנה בתאגיד הבנקאי בהתאם להוראות המסמכים כאמור.

(ב) מבלי לגרוע מהוראות סעיף קטן (א), מיופה הכוח רשאי לדווח על מינויו לסניף שבו מתנהל חשבון בבעלות הממנה או לגורם מרכזי בתאגיד הבנקאי כאמור בתוספת הראשונה, בצירוף המסמכים המפורטים בסעיף 4, לטובת סימון כלל חשבונות הממנה בתאגיד הבנקאי בהתאם להוראות המסמכים כאמור.

(ג) על מיופה כוח לפנות לתאגיד הבנקאי לשם סימון חשבון בהתאם להוראות סעיף זה בסמוך ככל הניתן לכניסתו לתוקף של ייפוי הכוח המתמשך שבמסגרתו מונה.

(ד) מובהר, כי סימון חשבון לפי סעיף זה אינו מאפשר לבדו פעילות של מיופה הכוח בחשבון הבנק, וכי על מנת לפעול בחשבון על מיופה הכוח להסדיר את הפעילות בהתאם להוראות סעיף 6.

הסדרת פעילות מיופה הכוח בחשבון הממנה

6. (א) הסדרת פעילות מיופה הכוח בחשבון תתאפשר בכלל החשבונות בבעלות הממנה, אלא אם הוגבלה סמכותו במסגרת ייפוי הכוח המתמשך עצמו לפעול בחשבונות מסוימים בלבד, ובכפוף להנחיות המקדימות המפורטות בייפוי הכוח המתמשך, אם ישנן, או בהחלטה של בית המשפט.

(ב) לשם הסדרת פעילותו בחשבון הממנה, יעביר מיופה הכוח לתאגיד הבנקאי בסמוך ככל הניתן לכניסת ייפוי הכוח שבמסגרתו מונה, לתוקף, את המסמכים המפורטים בסעיף 4, לפי העניין ויסדיר מול הסניף שבו מתנהל החשבון את כלל דרישות התאגיד הבנקאי לצורך הסדרת הפעילות.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (ב), מיופה כוח יוכל להסדיר את פעילותו בחשבון הממנה בסניף שבו לא מתנהל חשבון בבעלות הממנה, אם קיבל לכך את הסכמת התאגיד הבנקאי, והכל בכפוף לתאום מראש עם התאגיד הבנקאי, ובתנאי שמתקיימות יתר דרישות התאגיד הבנקאי.

(ד) היו לממנה מספר חשבונות בתאגיד הבנקאי, רשאי מיופה הכוח להסדיר את פעילותו בכלל החשבונות מול סניף אחד בלבד שבו מתנהל אחד החשבונות, בכפוף לתאום עם התאגיד הבנקאי.

(ה) עם הסדרת פעילותו בחשבון, יעדכן מיופה הכוח את התאגיד הבנקאי אם יש צורך לשנות את הכתובת למשלוח הודעות של התאגיד הבנקאי בעניין החשבון; שינוי כתובת כאמור בחשבון משותף ייעשה בהסכמת השותפים הנוספים בחשבון.

פתיחת חשבון ממנה חדש

7. בפתיחת חשבון בנק חדש לממנה על ידי מיופה הכוח, יציג מיופה הכוח את המסמכים המפורטים בסעיף 4, לפי העניין, ובנוסף, מסמכי מקור או העתק מאושר של המסמכים המזוהים של הממנה לפי דין ומסמכים נוספים אם יידרשו על ידי התאגיד הבנקאי, ויסדיר מול הסניף שבו הוא מבקש לפתוח את החשבון את כלל דרישות התאגיד הבנקאי לצורך הסדרת פעילותו בחשבון. חשבון חדש יסומן כאמור בסעיף 5.

פרק ג - מסירת מידע בחשבונות הממנה

מסירת מידע לממנה ולמיופה הכוח

8. (א) בחשבון ממנה בייפוי כוח מתמשך, מידע שוטף אשר נשלח ללקוחות התאגיד הבנקאי יועבר בהתאם לכתובת המוגדרת בחשבון, לרבות באמצעות שירותי בנקאות בתקשורת, אם הוסדרה ההצטרפות לשירותים אלה.

(ב) לבקשתו, יהיה מיופה כוח רשאי לקבל מתאגיד בנקאי, נוסף על האמור בסעיף קטן (א), מידע אודות כלל הפעולות בחשבון הבנק של הממנה וכל מידע בנקאי אחר הנוגע לחשבון, לרבות באמצעות שירותי בנקאות בתקשורת, אם הצטרף לשירותים אלה, וזאת אף בהתייחס לתקופה שטרם מונה.

(ג) לבקשת הממנה או מיופה הכוח, ימסור תאגיד בנקאי לממנה את המידע המבוקש ביחס לחשבון בנק שלו באותו תאגיד בנקאי, וכן כל מידע בנקאי אחר הרלוונטי לאותו ממנה אשר נמסר ללקוחות התאגיד הבנקאי, לרבות באמצעות שירותי בנקאות בתקשורת, אם הצטרף הממנה או צורף על ידי מיופה הכוח לשירותים אלה.

פרק ד' – התנהלות מרחוק בחשבון הממנה

התנהלות מרחוק בחשבון הממנה לגבי הממנה ומיופה הכוח

9. (א) בחשבון ממנה בייפוי כוח מתמשך, ככלל, תהיה אפשרות להתנהלות מרחוק של הממנה ומיופה הכוח באמצעות שירותי בנקאות בתקשורת בהתאם לאמור בפרק זה.

(ב) צפייה במידע באמצעות שירותי בנקאות בתקשורת בחשבון הממנה תותר לבקשת הממנה או מיופה הכוח.

(ג) ביצוע פעולות באמצעות בנקאות בתקשורת (כדוגמת השקעת כספים, סגירת/שחרור פקדון) לרבות פעולות לטובת צד ג' (ובכלל זה הגדרת מוטבים מראש או כל מוטב שהוא), יותרו לבקשת ולפעולת מיופה הכוח ובהתאם לשק"ד הבנק ולנהוג בו.

10. תחילה

(ד) תחילתו של מסמך זה תהיה ביום פרסומו באתר האינטרנט של האפוטרופוס הכללי.

תוספת ראשונה

גורמים בתאגידים הבנקאיים מולם ניתן לבצע איתור חשבון, בהתאם להוראות סעיף 4 :

<u>שם הבנק</u>	<u>מחלקה</u>	<u>טלפון ופקס</u>	<u>כתובת</u>	<u>דואר אלקטרוני</u>
אגוד	יחידת צווים ועיקולים באגף לייעוץ משפטי וציות	03-5191706	האגף לייעוץ משפטי, עבור עו"ד יאיר שחן, ת.ד. 2428, תל אביב 61024	
דיסקונט	מחלקת מידע ורשומות	076-8890298	רח' הרצל 160, תל אביב	
הבינלאומי (כולל סניפי בנק אוצר החי"ל, פאג"י, U-בנק)	איתור חשבונות וסניפומט	טלפון: 03-5134553 פקס: 03-5134577	רח' אברהם בומה שביט 5, ראשון לציון	iturim_benlumi@fibi.co.il
הפועלים	כל אחד מסניפי הבנק, כמפורט בקישור: https://www.bankhapoalim.co.il/wps/portal/PoalimPrivate/branches			
יהב	אגף בנקאות קמעונאית	טלפון: 02-5009638	'בית יהב', רח' ירמיהו 80, ירושלים	
ירושלים	מחלקה משפטית	<u>טלפון</u> <u>לבירורים</u> <u>לאחר</u> <u>משלוח</u> <u>המסמכים</u> <u>הנדרשים</u> <u>בדואר</u> 076-8096042 076-8096048	רח' נגב 2, קריית שדה התעופה, ת.ד. 1076, נתבי"ג 7010000	

	<p>בנק לאומי לישראל בע"מ יחידת קשרי רשויות ומוסדות רח' אבא הלל סילבר 3, לוד.</p>	<p>טלפון: 076- 8852858</p>	<p>ענף שירותים בנקאיים – מדור קשרי מוסדות</p>	<p>לאומי</p>
<p>כל אחד מסניפי הבנק, כמפורט בקישור: https://www.mizrahi-tefahot.co.il/he/bank/pages/branch-locator.aspx</p>				<p>מזרחי טפחות</p>
<p>pereran@umtb.co.il; ratzabiy@umtb.co.il</p>	<p>אבא הלל סילבר 13, קומה 6, לוד.</p>	<p>טלפון: 076- 8043828 – נורית פרה 076- 8043060 – יוסף רצאבי פקס: 03-5686997</p>	<p>תפעול עורפי מדור עיקולים</p>	
<p>pniyot@bankmassad.co.il</p>	<p>אבא הלל 12 בנין ששון חוגי רמת גן</p>	<p>טלפון: 035641436 פקס: 037170598</p>	<p>מח' פיקוח הדרכה</p>	<p>בנק מסד</p>
	<p>רח' דרך מנחם בגין 125, קומה 34, תל אביב 6701201</p>	<p>טלפון: 076- 8044666</p>	<p>איתור חשבונות לפי סעיף 4 אחראית צווים ואיתורים באגף הייעוץ המשפטי – גב' חכם נטלי</p>	<p>מרכנתיל דיסקונט</p>

	<p>רח' הרוקמים 26, בניין B, קומה 10, חולון 5885800</p>	<p>טלפון: 076- 8044480</p>	<p>סימון חשבון לפי סעיף 5 אגף תפעול ומידע – מר אשרף מוני או מר ויניק תמיר</p>	
--	--	------------------------------------	--	--

פרטי קשר של יחידת הפיקוח על אפוטרופוסים באפוטרופוס הכללי:

<u>שעות קבלת קהל ומענה טלפוני</u>	<u>דואר אלקטרוני</u>	<u>כתובת</u>	<u>פקס</u>	<u>טלפון</u>	<u>מחוז</u>
<p>אין קבלת קהל</p>	<p>apac-artzi@justice.gov.il</p>	<p>למשלוח דואר ת"ד 36278 ירושלים, 9136102</p>	<p>02- 6462742</p>	<p>6107* - מוקד ארצי לפיקוח על אפוטרופוסים</p>	<p>יחידה ארצית</p>
<p>ימים א', ב', ד', ה' בין השעות 8:30 – 12:30 (בימי ג' לא מתקיימת קבלת קהל)</p>	<p>apt-jr-apt@justice.gov.il</p>	<p>רח' כנפי נשרים 15, בית התאומים, קומה 4, גבעת שאול, ירושלים</p> <p>למשלוח דואר ת"ד 34176, ירושלים, 9134101</p>	<p>02- 6467570</p>		<p>ירושלים</p>
<p>ימים א', ב', ד', ה' בין השעות 8:30 – 12:30 (בימי ג' לא מתקיימת קבלת קהל)</p>	<p>apot-tlv1@justice.gov.il</p>	<p>השלושה 2, קומה ג', ת"ד 9040, תל אביב - יפו</p> <p>למשלוח דואר ת"ד 9040, תל אביב, 6109001</p>	<p>02- 6467551</p>		<p>תל אביב</p>

<p>ימים א', ב', ד', ה' בין השעות 8:30 – 12:30 (בימי ג' לא מתקיימת קבלת קהל)</p>	<p>apac-haifa@justice.gov.il</p>	<p>שד' הפליים 15 א', קריית הממשלה, ת"ד 847, חיפה</p> <p>למשלוח דואר ת"ד 847, חיפה, 3100801</p>	<p>02- 6467567</p>		<p>חיפה</p>
<p>ימים א', ב', ד', ה' בין השעות 8:30 – 12:30 (בימי ג' לא מתקיימת קבלת קהל)</p>	<p>bshapotropsutfax1@justice.gov.il</p>	<p>התקוה 4, קריית הממשלה, באר שבע</p> <p>למשלוח דואר ת"ד 965 באר שבע, 8410802</p>	<p>02- 6467576</p>		<p>באר שבע</p>

חשבונות אפוטרופסות – דברי הסבר

פרק א – כללי

סעיף 1 - הגדרות

סעיף זה כולל את ההגדרות הנדרשות למסמך זה.

להגדרת "שירות" – הוגדר ככל שירות שנותן תאגיד בנקאי בתחומי פעולתו, כמשמעותם בסעיף 10 לחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981 :
 "לא יעסוק בנק אלא בעיסוקים אלה :

- (1) קבלת פקדונות כספיים בחשבונות עובר ושב על מנת לשלם מהם בשיק לפי דרישה ;
- (2) קבלת פקדונות כספיים אחרים ;
- (3) הנפקת ניירות ערך ;
- (4) ניהול מערכת תשלומים, לרבות גביית כספים, העברתם והמרתם ;
- (א4) קניה ומכירה של מטבע חוץ ;
- (5) מתן אשראי ;
- (6) השקעה בניירות ערך או בזהב המיועד לצרכים מוניטריים ;
- (7) שמירה וניהול של מסמכים סחירים, ניירות ערך, זכויות ונכסים אחרים למען הזולת, כשלוח, כשומר, כסוכן או כנאמן, ובלבד שלא ינהל במסגרת עיסוקו כאמור מפעל עסקי, ולמעט מתן התחייבות חיתומית, ניהול קופת גמל, ניהול קרן להשקעות משותפות בנאמנות וניהול תיקי השקעות ;
- (8) השכרת כספות ;
- (9) קניה ומכירה של ניירות ערך כסוחר או כסוכן ;
- (10) ייעוץ כספי וכלכלי בתחום עיסוקו ;
- (11) תיווך בעסקאות כספיות וכלכליות בתחום עיסוקו, למעט תיווך בעסקאות של קניה או מכירה של סחורות או מקרקעין ;
- (א11) ייעוץ פנסיוני, וכן ביצוע עסקה בעבור לקוח, כהגדרתם בחוק הייעוץ והשיווק הפנסיוני, כחלק מהייעוץ הפנסיוני ובהמשך לו, בכפוף להוראות סעיפים 11 ו-52(ב) ו-ו(ג) לחוק הייעוץ והשיווק הפנסיוני ;
- (ב11) ייעוץ השקעות, בכפוף להוראות סעיף 9(ב) לחוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות ;
- (ג11) שיווק השקעות בהתאם להוראות סעיף 9(ג1) לחוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות ;
- (ד11) ניהול מערכת החשבונות של קופות גמל בעבור החברה המנהלת, לרבות ניהול חשבונות העמיתים בעבור הקופה, עריכת המידע הנמסר לעמית ומסירתו לו ;
- (ה11) מכירה ותפעול של שירותי מחשוב המשמשים בעיקרם את הבנק ;
- (ו11) השכרת מקרקעין המשמשים את הבנק לצורכי שירותי מחשוב ותפעול, לשוכר שיעשה שימוש במקרקעין למטרה זו ;
- (12) עיסוק שהותר במפורש לבנק לפי חוק ;

(13) פעולה אחרת הנלווית לעיסוק שמותר לבנק".

"שירותי בנקאות בתקשורת" – כהגדרתם בסעיף 8 להוראות ניהול בנקאי תקין מס' 367 :

"שירותים בנקאיים הניתנים באחד או יותר מהערוצים הבאים :

(א) ערוצי האינטרנט, לרבות :

(1) אתר האינטרנט ;

(2) יישומון (אפליקציה) ;

(3) דואר אלקטרוני ;

(4) תוכנות למשלוח מסרים מידיים (Instant Messaging Services).

(ב) ערוצי טלפוניה קווית וסלולרית, למעט פקס, ולרבות :

(1) מענה אנושי ;

(2) מענה קולי אינטראקטיבי (IVR - Interactive Voice Response) ;

(3) מסרונים (הודעות SMS).

(ג) עמדות אוטומטיות לשירות עצמי".

סעיף 2 - כללי

מובהר, כי פעילות בחשבונות ממנה בייפוי כוח מתמשך כפופה לכל התנאים וההגבלות הנובעים מן הדיון, האסדרה הרלוונטית, ממדיניות הבנק ושיקול דעתו, ומתנאי החשבון. זאת, לרבות חיוב בעמלות בהתאם לתעריפון הבנק.

סעיף 3 – חשבון משותף

בהתאם להגדרה בסעיף 1, חשבון משותף הוא חשבון שבו אחד מן השותפים בחשבון לפחות הוא ממנה בייפוי הכוח המתמשך. כל עוד ממשיך החשבון להתנהל כחשבון משותף עם ממנה בייפוי הכוח המתמשך בעניינו נכנס לתוקף, יחולו עליו ההבנות במסמך זה, אלא אם הייתה לגבי חשבונות משותפים התייחסות מפורשת אחרת.

פרק ב – איתור חשבונות, סימון חשבון כחשבון ממנה בייפוי כוח מתמשך, הסדרת פעילות בחשבון

הממנה ופתיחת חשבון ממנה חדש ; תוספת ראשונה

סעיף 4 – איתור חשבונות ; תוספת ראשונה

עמדת האפוטרופוס הכללי היא כי רצוי שמיופה הכוח שהוסמך לענייני רכוש בייפוי הכוח המתמשך יערוך איתור של נכסי האדם, ובפרט איתור של חשבונות בנק בבעלותו. איתור חשבונות מול התאגידיים הבנקאיים יכול לסייע למיופה הכוח להגיע לכלל חשבונות האדם, לסמן אותם כחשבונות ממנה ולנהל אותם. בנוסף, איתור כל כספי הממנה יכול לאפשר לו רמת חיים התואמת את מצבו הכספי, וכן יכולה לאפשר הסדרת חובות, אם ישנם, והימנעות מיצירת חובות נוספים במקרה ויש בחשבון יתרת חובה.

ס"ק (א) – מיופה כוח המעוניין לבדוק אם ישנם חשבונות בבעלות הממנה בתאגיד הבנקאי, יפנה לשם כך לגורם בתאגיד הבנקאי כמפורט בתוספת הראשונה. יובהר כי פעולות איתור חשבונות ייעשו בכפוף לתשלום עמלות בהתאם לתעריפון התאגיד הבנקאי, בהתאם לאמור בסעיף 2 למסמך זה.

ס"ק (ב) - המסמכים שעל מיופה הכוח להעביר לשם האיתור הם העתק מאושר של יפוי הכוח המתמשך בצירוף אישור האפוטרופוס הכללי על כניסת יפוי הכוח לתוקף ומסמכים מזהים של מיופה הכוח לפי דין. במקרה של יחיד תושב ישראל, ברירת המחדל היא שמסמך הזיהוי הנדרש יהיה תעודת זהות. מסמכי זיהוי אחרים יותנו באישור התאגיד הבנקאי, בהתאם להוראות צו איסור הלבנת הון.

ס"ק (ג) – בפנייה לאיתור חשבונות, על מיופה הכוח לציין את פרטי ההתקשרות המלאים עמו (לרבות מספר טלפון נייד, דואר אלקטרוני וכתובת מלאה למשלוח דואר), על מנת שהתאגיד הבנקאי יוכל להשיב לפנייתו וליצור עמו קשר במידת הצורך.

ס"ק (ד) – הועברו לתאגיד הבנקאי כל המסמכים הנחוצים לו לשם איתור החשבונות, יעביר תשובה למיופה הכוח אודות קיום חשבונות בבעלות הממנה בתאגיד הבנקאי, כשבתשובה זו יפורטו מספרי החשבונות ומספר הסניף בו מתנהל כל חשבון. באשר לחשבון נאמנות שהממנה הוא נהנה בו, יועברו פרטי הנאמן בחשבון בלבד וזאת בדומה למידע שיכול היה לקבל הממנה עצמו. מובהר כי התאגיד הבנקאי ישלח למיופה הכוח תשובה לפנייתו לאיתור חשבונות אף אם לא אותרו כלל חשבונות בבעלות הממנה בתאגיד בנקאי זה, או אם הוא נדרש להעביר מסמכים נוספים לשם ביצוע ההליך. זאת, על מנת לאפשר למיופה הכוח להשלים את ההליך אם עליו לשלוח מסמכים נוספים, או לחילופין, לסייע לו בקבלת תמונה מקיפה וודאית לגבי החשבונות בבעלות הממנה, כשמדובר בתשובה לפיה אין חשבונות בבעלות הממנה בתאגיד הבנקאי במועד ביצוע האיתור. תשובת התאגיד הבנקאי לפניה לאיתור חשבונות כאמור תישלח למיופה הכוח לכל היותר בתוך 30 ימי עסקים מיום קבלת הבקשה.

סעיף 5 - סימון חשבון כחשבון ממנה בייפוי כוח מתמשך

עם מסירת הדיווח של מיופה הכוח על הסמכתו לתאגיד הבנקאי, ולאחר שהועברו המסמכים המפורטים בסעיף 4, בין אם הדיווח נעשה לגורם מרכזי בבנק המפורט בתוספת הראשונה ובין אם הוא נעשה לאחד הסניפים בו מתנהל חשבון, יסומנו על ידי התאגיד הבנקאי כלל חשבונותיו של האדם באותו תאגיד בנקאי כחשבונות ממנה בייפוי כוח מתמשך. יובהר, כי על התאגיד הבנקאי לסמן את החשבונות כחשבונות ממנה אף אם טרם הוסדרה התחלת פעילות בחשבון והתקיים הליך זיהוי למיופה הכוח (כאמור בסעיף 6), וכי סימון כאמור יתבצע על ידי התאגיד הבנקאי אף בחשבונות ממנה משותפים. עם סימון החשבון, יחולו עליו כלל ההנחיות החלות על חשבונות ממנה בייפוי כוח מתמשך, בהתאם לדין, למדיניות הבנק ולהוראות מסמך זה. יחד עם זאת, יובהר כי מיופה הכוח לא יורשה לבצע פעולות בחשבון טרם הסדרת הנדרש לשם כך, כמפורט בסעיף 6.

ס"ק (א) – אם מיופה הכוח ביצע מול התאגיד הבנקאי איתור חשבונות (בהתאם להוראות סעיף 4), במסגרתו הגיש את כלל המסמכים הנדרשים ממנו לפי המפורט בסעיף 4(א), יסמן התאגיד הבנקאי את כלל החשבונות בבעלות האדם בתאגיד הבנקאי כחשבונות ממנה.

ס"ק (ב) – אם מיופה הכוח לא ביצע איתור חשבונות כאמור בסעיף 4, עליו להגיש לתאגיד הבנקאי את כלל המסמכים המפורטים בסעיף 4, בין אם לסניף בו מתנהל חשבון בבעלות האדם ובין אם לגורם מרכזי בבנק כאמור בתוספת הראשונה, לטובת סימון החשבונות בבעלות הממנה בתאגיד הבנקאי כחשבונות ממנה.

ס"ק (ג) – מובהר כי מיופה הכוח צריך לפעול מול התאגיד הבנקאי לסימון החשבון בהקדם האפשרי לאחר המינוי, וזאת על מנת שההתנהלות בחשבון זה תותאם להתנהלות בחשבונות ממנה וכן מידת הזהירות הננקטת לגביו.

ס"ק (ד) – סעיף קטן זה נועד להבהיר כי סימון החשבונות המוסדר בסעיף זה אינו מאפשר למיופה הכוח לפעול בחשבון הבנק של הממנה, וכי לשם כך עליו לבצע את הפעולות האמורות בסעיף 6 למסמך זה.

סעיף 6 - הסדרת פעילות מיופה כוח בחשבון ממנה

ס"ק (א) – מובהר כי מיופה הכוח יוכל להסדיר פעילותו בכלל החשבונות בבעלות הממנה, אלא אם הוגבל במסגרת ייפוי הכוח המתמשך עצמו לפעול בחשבונות מסוימים בלבד, ובכפוף להנחיות המקדימות המפורטות בייפוי הכוח המתמשך, אם ישנן, או בהחלטה של בית המשפט. לדוגמה, אם פעילותו של מיופה הכוח לפי ייפוי הכוח המתמשך מוגבלת לנושאים ספציפיים כגון פעילות בחשבון בנק אחד בלבד, זהו תחום הפעילות בו הוא מוסמך לפעול.

ס"ק (ב) – אם מיופה הכוח טרם העביר לתאגיד הבנקאי את המסמכים המפורטים בסעיף 4 (במסגרת איתור חשבונות לפי סעיף 4, או במסגרת הגדרת החשבון כחשבון ממנה לפי סעיף 5), עליו להעביר מסמכים אלו לשם הסדרת פעילותו בחשבון. יצוין, כי אם טרם סימן התאגיד הבנקאי את החשבונות בבעלות הממנה כחשבונות ממנה בייפוי הכוח המתמשך, כיוון שלא נעשה איתור חשבונות ולא היתה פניה מקדימה של מיופה הכוח לסימון חשבונות, יסמן התאגיד הבנקאי בשלב זה את כלל החשבונות בבעלות הממנה בתאגיד הבנקאי כחשבונות ממנה. על מיופה הכוח לקיים את כלל דרישות התאגיד הבנקאי לשם הסדרת הפעילות בחשבון, לרבות הדרישות לפי צו איסור הלבנת הון (הזדהות וכדומה), חתימה על כלל המסמכים הנדרשים על ידי התאגיד הבנקאי וכל דרישה נוספת. ברירת המחדל שנקבעה היא שהסדרת פעילות כאמור תבצע בסניף של התאגיד הבנקאי בו מתנהל חשבון הממנה.

ס"ק (ג) - על אף האמור בס"ק (ב) לפיו על מיופה הכוח לבצע את הסדרת הפעילות בחשבון בסניף בו מתנהל החשבון של הממנה, יוכל מיופה הכוח לבצע את הסדרת הפעילות גם בסניף אחר אם הוא קיבל את אישור התאגיד הבנקאי לכך. מטרתה של הוראה זו היא להקל על מיופי הכוח האמורים לבצע את הנדרש מהם לשם ביצוע פעולות בחשבון הממנה. הסדרת פעילות בסניף אחר תיעשה בכל מקרה בתאום מראש עם התאגיד הבנקאי. התאום נועד להבטיח שהסניף בו מבקש מיופה הכוח לבצע את הסדרת הפעילות יודע מראש על הגעתו ויהיה מוכן לקראתו, וכי הסניף בו מתנהל החשבון יעביר אליו את החומרים הנחוצים וההוראות לשם ביצוע ההסדרה. הסדרת הפעילות בחשבון בסניף אחר מותנית בכך שמיופה הכוח מילא אחר יתר דרישות התאגיד הנדרשות לשם ביצועה.

ס"ק (ד) – במקרה בו ישנם מספר חשבונות בבעלות הממנה בתאגיד הבנקאי בסניפים שונים, מיופה הכוח לא יידרש להסדיר את הפעילות מול מספר סניפים במקביל, אלא יכול לבצע את הנדרש ממנו לשם הסדרת הפעילות בכלל החשבונות מול סניף אחד בלבד בו מתנהל חשבון בבעלות הממנה. זאת, בכפוף לתיאום עם התאגיד הבנקאי, בהתאם לאותו רציונל המפורט בדברי ההסבר לס"ק (ג).

ס"ק (ה) – במעמד הסדרת הפעילות בחשבון (כמו גם אחריה, אם יש שינוי), על מיופה הכוח לעדכן את התאגיד הבנקאי אם יש צורך בעדכון הכתובת למשלוח מידע בחשבון. דוגמה נפוצה לכך היא שינוי הכתובת כך שהעדכונים יגיעו ישירות אל מיופה הכוח. מיופה הכוח יכול להחליט להותיר את הכתובת למשלוח מידע הקיימת בחשבון ומגיעה לממנה, כל עוד יש לו נגישות למידע הנחוץ לו לשם ניהול ענייניו הרכושיים של הממנה. יובהר, כי ככל שהתאגיד הבנקאי מאפשר הגדרת מספר כתובות

למשלוח מידע באותו החשבון (אם התאגיד הבנקאי מאפשר משלוח מידע שוטף בדואר אלקטרוני, לדוגמה), ותאפשר הגדרת כתובת של הממנה ושל מיופה הכוח במקביל. במידה ומדובר בחשבון ממנה משותף, שינוי הכתובת ייעשה בהסכמת השותפים הנוספים בחשבון בלבד. לעניין זה יובהר, כי הוספת כתובת נוספת למשלוח מידע, במקרה והתאגיד הבנקאי מאפשר משלוח מידע שוטף ליותר מכתובת אחת, אינה דורשת את הסכמת השותפים בחשבון כיוון שהדבר אינו דורש שינוי כתובת קיימת.

פרק ג - מסירת מידע בחשבונות ממנה

סעיף 7 - פתיחת חשבון ממנה חדש

בפתיחת חשבון חדש עבור ממנה, יציג מיופה הכוח את המסמכים המנויים בסעיף 4, ובנוסף, את המסמכים המזהים של הממנה או עותק מאושר שלהם, ומסמכים נוספים ככל שיידרש לכך על ידי התאגיד הבנקאי. במקרה של יחיד תושב ישראל, ברירת המחדל לגבי מסמכי זיהוי היא תעודת זהות. מסמכי זיהוי אחרים יותנו באישור התאגיד הבנקאי, בהתאם להוראות צו איסור הלבנת הון. עם פתיחת החשבון החדש, על מיופה הכוח למלא אחר דרישות התאגיד הבנקאי לשם הסדרת פעילותו בחשבון החדש של הממנה (זאת בדומה לפעולות הנדרשות להסדרת פעילות מיופה כוח בחשבון קיים בבעלות הממנה, כאמור בסעיף 6).

סעיף 8 - מסירת מידע לממנה ולמיופה הכוח

בחשבון בנק של ממנה, מיופה הכוח נכנס בנעליו של הממנה בעניין ניהול הנכסים ולפיכך, יכול להיות חשוף לכל המידע שהממנה עצמו היה חשוף אליו, לרבות מידע עבר על תקופה הקודמת למינוי.

ס"ק (א) – המידע השוטף ששולח התאגיד הבנקאי על החשבון ללקוחותיו יישלח בהתאם לכתובת למשלוח דואר המוגדרת בחשבון, לרבות באמצעות שירותי בנקאות בתקשורת, אם הצטרף לשירותים אלה (שירותי בנקאות בתקשורת' כהגדרתם בסעיף 1). לעניין זה לא צוינה אפשרות קבלת המידע בפקסימיליה כיוון שהתאגידים הבנקאיים אינם מעבירים מידע שוטף ללקוחותיהם בדרך זו.

ס"ק (ב) – מלבד המידע השוטף, מיופה הכוח רשאי לבקש מהתאגיד הבנקאי כל מידע נוסף על החשבון, גם בהתייחס לתקופה שטרם מונה, וזאת אף בחשבונות ממנה משותפים, זאת כדי שמיופה הכוח יוכל לבצע את תפקידו. מיופה הכוח יוכל לקבל את המידע בכל דרך שאפשרית מבחינת התאגיד הבנקאי, לרבות באמצעות בנקאות בתקשורת, אם הצטרף לשירותים אלה.

ס"ק (ג) - ממנה מורשה לבקש מהתאגיד הבנקאי כל מידע בנוגע לחשבון שלו ומיופה הכוח יכול לבקש בשם הממנה שהמידע יימסר לו. את המידע בנוגע לחשבון יוכל לקבל הממנה גם בדרך של בנקאות בתקשורת, אם הצטרף בעצמו או צורף על ידי מיופה הכוח שלו לקבלת שירותים כאמור. בהתאם לאמור בסעיף 2, יובהר כי גם מסירת מידע תהיה בהתאם לתנאי החשבון, לרבות חיוב בעמלות עבור פעולה זו.

פרק ד' – התנהלות מרחוק בחשבון ממנה

סעיף 9 – התנהלות מרחוק בחשבון הממנה לגבי הממנה ומיופה הכוח

ס"ק (א) – לממנה ומיופה הכוח תהיה אפשרות להתנהלות מרחוק בחשבון הממנה. זאת, באמצעות שירותי בנקאות בתקשורת, כפי שמקובל ונהוג בכל תאגיד בנקאי. התנהלות מרחוק עתידה לאפשר ביצוע פעולות בנחות ומבלי צורך לגשת פיזית לסניף התאגיד הבנקאי.

ס"ק (ב) – הסעיף מסדיר את האפשרות לצפייה במידע באמצעות שירותי בנקאות בתקשורת בחשבון הממנה. זאת, לבקשת הממנה או מיופה הכוח.

ס"ק (ג) – הסעיף מסדיר את האפשרות לביצוע פעולות בנקאיות באמצעות שירותי בנקאות בתקשורת. זאת, כדוגמת השקעת כספים, סגירת/שחרור פקדון, לרבות פעולות לטובת צד ג', ובכלל זה הגדרת מוטבים מראש או כל מוטב שהוא, לרבות ביצוע העברות בנקאיות. הפעולות הללו יותרו לבקשת ולפעולת מיופה הכוח, בהתאם לשק"ד התאגיד הבנקאי ולנהוג בו.

סעיף 10 - תחילה

תחילתו של מסמך זה תהיה ביום פרסומו באתר האינטרנט של האפוטרופוס הכללי.